

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717201882
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zol'áková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8717201882.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zol'ákovvej a členov senátu JUDr. Mareka Košča a JUDr. Milana Majerníka v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanej: H. V., C.: XX.X.XXXX, S. B. XXX, XXX XX W. M. M., o zaplatenie 3.253,84 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 11Csp/32/2017-43 zo dňa 22.5.2018, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o splatnosti prisúdených pohľadávok.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil v I. výroku žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3.253,84 eur, úrok 165,50 eur, úrok z omeškania 1,48 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 3.253,84 eur odo dňa 31.1.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 165,50 eur odo dňa 31.1.2017 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 120,- eur splatných vždy do 28. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného vyrovnania s tým, že nezaplatením jednej splátky stane sa splatný celý dlh. V II. výroku rozsudku vyslovil, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.

2. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázaný skutkový stav, že žalobca na základe medzi stranami sporu uzatvorenej úverovej zmluvy č. XXXXX zo dňa 21.3.2013 poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 4.000,- eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach v počte 120, výška mesačnej splátky 71,67 eur. Celková čiastka, ktorú musel klient zaplatiť je 8.839,20 eur. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, a preto bola listom zo dňa 30.1.2017 vyzvaná na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 9.2.2017. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu 10.2.2017 predstavovala istinu 3.480,82 eur s prísl. .

3. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie právne posúdil v zmysle ustanovenia § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 708 ods. 1, § 710, § 715 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“).

4. Vzhľadom na právne posúdenie zisteného skutkového stavu mal súd prvej inštancie za to, že žaloba je dôvodná. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že medzi účastníkmi bola dojednaná zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 4.000,- eur. Žalovaná sa zaviazala splácať

poskytnutú pôžičku v pravidelných mesačných splátkach, čo zo strany žalovanej bolo porušené, nakoľko ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dlhovala žalobcovi istinu vo výške 3.480,82 eur. Súd prvej inštancie vyhovel návrhu v časti istiny, v časti príslušenstva a vyčíslených úrokov z omeškania. Ďalej uviedol, že žalovaná uznala dlh a súd vyhovel návrhu žalovanej uhrádzať dlh v pravidelných mesačných splátkach vo výške 120,- eur, splatných vždy do 28. dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania s tým, že neuhradením jednej splátky stane sa splatným celý dlh, a to z dôvodu, že jedná sa o vysokú sumu a aj vzhľadom na prejavenu vôľu zo strany žalovanej uhrádzať tento dlh, súd umožnil žalovanej dlžnú sumu splácať v pravidelných mesačných splátkach.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu 100 %, pretože bol plne úspešný.

6. Proti tomuto rozsudku v časti o povolení žalovanej splácať dlh v splátkach po 120,- eur mesačne podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žalobca má za to, že súd dostatočne neodôvodnil časť, ktorou povolil žalovanej splácať dlh v splátkach a namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Poukázal na konštantnú judikatúru vo vzťahu k náležitému a správne odôvodňovaniu súdnych rozhodnutí. Žalobca má za to, že súd nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovanej uhradiť dlžnú pohľadávku v splátkach. Súd prvej inštancie sa totiž vôbec nezaoberal majetkovými pomermi žalovanej. Žalobca má za to, že nie je možné považovať súdne rozhodnutie za dostatočne odôvodnené, jasné a určité, ak súd priznáva plnenie v splátkach, avšak svoj názor súd nepodloží náležitou právnou argumentáciou a nepodloží riadne vykonaným dokazovaním. Súd umožnil žalovanej splácať dlh v splátkach po 120,- eur mesačne, pričom neuviedol, akým spôsobom posúdil komplexné pomery žalovanej, ktoré by odôvodňovali umožniť mu splácať žalovanú istinu s príslušenstvom v splátkach. Podľa názoru žalobcu súd svojoľne rozhodol bez náležitého odôvodnenia, pričom priznanie dlhu v splátkach je výnimočným oprávnením. Žalovaná nepredložila nijaký dôkaz, ktorý by odôvodňoval možnosť pripustenia splátok. Súd priznaním možnosti plnenia dlhu v splátkach po 120,- eur, postupoval v rozpore so zákonom. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Výkon práva, ktorý motivuje k neplneniu si zmluvných povinností, nie je v súlade so spravodlivou ochranou porušených práv zakotvenou Civilným sporovým poriadkom. Nie je možné prihliadnuť len na finančnú situáciu žalovanej, pretože žalobca má nepochybne právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote a je potrebné rešpektovať zásadu spravodlivosti uvedenú v čl. 2 ods. 1 CSP. Žalobca má za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery, že sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že žalovaná neprejavila žiadnu snahu svoj záväzok aspoň čiastočne plniť. Súd musí prihliadať nielen na pomery žalovanej, ale aj na záujmy žalobcu. Ďalej žalobca poukázal na judikatúru krajských súdov týkajúcu sa priznania plnenia v splátkach a odôvodnenia rozhodnutia. Poukázal, že procesná úprava § 232 ods. 2 až 4 CSP ako hlavné (prioritné) pravidlo určuje, že v prípade povinnosti uloženej súdom je túto povinný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na vlastnej úvahe súdu, že pokiaľ sa jedná o peňažné plnenie nemusí byť zaplatené do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ale v dlhšej lehote. Za takúto dlhšiu lehotu je pritom nad akúkoľvek pochybnosť potrebné považovať, i napriek výslovnému zneniu ust. § 232 ods. 3 posledná veta CSP, tiež plnenie vo forme splátok. Len výnimočne v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu ako zákonom určenú lehotu na plnenie. Každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú (exkluzívnu) výhodu povinného (dlžníka), ktorá však nesmie neprimerane zasahovať do právoplatne priznaných práv oprávneného (veriteľa). Uvedená exkluzivita povinného musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (por. R 87/1966). Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť určil, priznať výhoda splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, žalovaným prejavená snaha o plnenie záväzku počas konania, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie sa v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (por. R V/1968). Pritom je potrebné zohľadniť, že výška splátok musí odrážať nie len osobné pomery žalovaného, ale tiež zodpovedať výške priznaného plnenia tak, aby k uspokojeniu žalobcu došlo v primeranej dobe. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženej záujmov oboch účastníkov v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či k možnému vzniku inej ujmy

na oprávnených záujmoch žalobcu (por. rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/116/2012 zo dňa 18.3.2013). Súd prvej inštancie v rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP pritom v odôvodnení neuviedol ani stanoviská strán v otázke lehoty plnenia, ani z akých skutočností vo svojom rozhodnutí o lehote plnenia vyšiel, ani podľa akého ustanovenia zákona lehotu na plnenie právne posúdil a rovnako ani akými úvahami sa pri právnom posudzovaní tejto otázky, predovšetkým v kontexte už odvolacím súdom vyjadrených, rozhodovacou praxou uznávaných hľadísk, riadil. Možno preto konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k určení dlhšej splatnosti peňažného plnenia odôvodnenie vôbec neobsahovalo a tento nedostatok odôvodnenia možno bezpochyby považovať za už zmienenú celkom ojedinelú situáciu (extrém) pri odôvodňovaní rozhodnutia a nie iba nespokojnosť odvolateľa so zdôvodnením. Z pohľadu uplatneného odvolacieho dôvodu je pre tento nedostatok rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení dlhšej lehoty na plnenie nepreskúmateľným, čo zakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a tým dôvodnosť žalobcom uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a zaviazal žalovanú uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby žalobcovi priznal aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku.

7. Na základe doručenej výzvy súdu prvej inštancie sa žalovaná k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Predmetom odvolacieho konania bolo len posúdenie otázky určenia splatnosti prisúdenej sumy s príslušenstvom. Pri viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania sa odvolací súd nezaoberal vecnou správnosťou rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej.

11. Jedným z podstatných odvolacích argumentov žalobcu bolo tvrdenie, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil splnenie podmienok pre priznanie možnosti žalovanej plniť dlh v splátkach (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

12. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak

síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

13. Podľa ust. § 232, ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa ust. § 232, ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

14. Ak má súd za to, že v prejednávanej veci je namieste určiť na plnenie dlhšiu lehotu alebo určiť, že plnenie sa má uskutočniť v splátkach, táto časť výroku rozhodnutia súdu musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci, na povinný nárok a osobné pomery účastníkov je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než tri dni od právoplatnosti rozsudku, alebo určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (porovnaj RV/1968).

15. Námietku žalobca, že súd priznaním možnosti plnenia v splátkach po 120,- eur mesačne postupoval v rozpore so zákonom a výrazne zvýhodnil jednu zo strán na úkor druhej, považuje odvolací súd za irelevantnú vzhľadom na to, že samotný žalobca uvádza v odvolaní chybnú výšku mesačnej splátky a z toho vyplývajúcu dlhšiu dobu splácania priznanej istiny.

16. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 4.000,- eur vyplýva, že žalovaná sa zaviazala splácať úver a úroky v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bola povinná splatiť do 27.2.2023. Výška splátky bola dohodnutá na 71,67 eur. Teraz súd prvej inštancie povolil splátku vo výške stanovenej na 120,- eur mesačne, splatnej vždy do 28. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Z uvedeného teda vyplýva, že istina bude splatená do necelých 2 rokov a môžu byť splatené úroky a úroky z omeškania. Táto lehota je kratšia ako celková splatnosť pohľadávky, preto sa nejaví ako dôvodné prihliadať na použité argumenty a žalobcom uvádzanú rozhodovacia prax. Zvýšenie mesačnej splátky o takmer 70 % oproti pôvodne dohodnutej výške mesačnej splátky nie je možné hodnotiť ako faktor motivujúci k neplneniu si zmluvných povinností a postup súdu v rozpore so spravodlivou ochranou porušených práv.

17. S odvolacou námietkou odvolateľa, že súd pri rozhodovaní o povinnosti žalovanej zaplatiť dlh v splátkach postupoval v rozpore so zákonom sa odvolací súd nestotožňuje a pri tomto namietanom posúdení a priznaní možnosti splácať priznanú sumu žalovanou v splátkach po 120,- eur mesačne odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie prijal správny záver vzhľadom na posúdenie jednotlivých kritérií pre priznanie výhody splátok predstavujúcich v danom prípade hlavne výšku priznaného plnenia a v konaní prejavovaná snaha zo strany žalovanej o plnenie záväzku v splátkach nedosahujúcich v bežných pomeroch likvidačnú výšku a adekvátnych k výške žalovanej pohľadávky. S odkazom na uvedené má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne vec právne posúdil podľa ust. § 231 a § 232 CSP. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenia bude vykonané v splátkach (§ 232 ods. 3 CSP). Výška priznanej splátky je primeraná preukázaným a zisteným skutočnostiam, ktorá aj s ohľadom dĺžku splácania priznanej istiny, nezhoršuje postavenie žalobcu a uspokojenie jeho pohľadávky. Odvolací súd zároveň poukazuje na fakt, že žalovanej priznaná možnosť splácať priznaný nárok v mesačných splátkach je súčasne podmienená výstrahou straty výhody splátok v prípade omeškania čo i len jednej splátky.

18. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej častiach o splatnosti prisúdených pohľadávok.

19. Odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a úspešná žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a vychádzajúc z obsahu spisu jej ani v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania sporovým stranám nepriznal.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).